

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Monument lui Simion Bărnuțiu și N. Bălcescu.

Sub auspiciile Conziliului de Miniștri s'a decis, ca cu ocaziunea serbărilor jubilară de zece ani dela marea unire din Alba-Iulia să se ridice două monumente: una lui *Nicolae Bălcescu* la Alba-Iulia, alta lui *Simeon Bărnuțiu* la Iași.

Fondul ridicării acestor statui — cari necesită suma de aproximativ cinci milioane Lei — va trebui adunat prin subscripție publică și pentru aceasta *Comitetul de Organizare a Serbărilor Unirii* a lansat următoarele *Apeluri*, îndreptate către toți Românii de bine:

Apel

pentru ridicarea unui monument lui SIMION BARNUȚIU la Iași

Români,

Implinindu-se 10 ani dela Unirea tuturor Românilor într'un singur Stat, se cuvine să sărbătorim acest mare act cu toată splendoarea pe care o merită.

Visul pe care l-a mângăiat un neam întreg atâta vreme, s'a realizat prin jertfa neprecupețită a înaintașilor noștri, prin munca stăruitoare a fraților subjugați și prin sacrificiul vieții ostașilor

români. Tuturor acestora suntem datorj să le ridicăm un altar de veșnică închinare.

Printre luptătorii cari au ținut treaz sentimentul național și au înfruntat urgia asupritorilor a fost *Simion Bărnuțiu*, cărturarul ardelean, care și-a părăsit căminul și familia pentru a veni la Iași, unde a întreținut viu dorul de unitate a tuturor Românilor și flacăra iubirei de neam.

În anul 1848, când Ungaria cerea liberarea de Austria și unirea cu Transilvania, Simeon Bărnuțiu a înțeles primejdia de moarte care amenința pe Românii din Ardeal și atunci a început propaganda de luminare a poporului pentru a-i arăta pericolul. Cu scrisul și cu vorba el a combătut din răspuțeri orice fel de unire a Românilor cu Ungurii.

În ziua de 3 Mai 1848, Bărnuțiu câștigă definitiv procesul politic al independenței Transilvaniei în urma celebrului său discurs rostit pe Câmpia Libertății. Glasul său a emoționat și a convins sute de mii de Români adunați acolo care au jurat lupta pe viață și pe moarte pentru libertate. Conștiința românească a Ardealului a fost trezită.

În persoana lui Simion Bărnuțiu al cărui chip turnat în bonz trebuie să fie nu numai proslăvirea memoriei sale, ci și o pildă vie pentru generațiile viitoare, România întregită în vechile hotare ale Daciei, sărbătorește toată pleiada de cărturari și conducători ai Românilor din Ardeal din acea epocă.

Pentru noi, Bărnuțiu este în acelaș timp și misionarul cultural al Ardealului, căci dânsul a predicat de pe catedra Universitară din Iași nu numai iubirea de neam ci și respectul dreptății și înțelegerea dreptului. Cursurile dela Facultatea Juridică din Iași, precum și scrierile sale, l-au ridicat printre cei mai de seamă reprezentanți ai culturii românești din veacul al 19-lea.

De aceea ni se impune ca o datorie imperioasă de recunoștință nouă, Moldovenilor, de a lua inițiativa ridicării unui monument pentru acest mare luptător. În acest scop facem un apel călduros către toți Românii de a subscrie cât mai mult pentru a traduce imediat în fapt această frumoasă inițiativă.

Apel

pentru ridicarea unui monument lui
N. BĂLCESCU

Români,

Când s'au împlinit zece ani dela marea și eternă Unire a tuturor țărilor românești, cuvine-se mai mult să cinștim pe înaintașii cari, în vremurile vitrege ale trecutului nostru, au propovăduit venirea dreptății naționale de azi și i-au pregătit calea prin jertfele sufletului lor înflăcărat.

Printre toți premergătorii, Nicolae Bălcescu rămâne figura cea mai curat strălucitoare. Viața lui întreagă a fost închinată neamului românesc. N'a avut

parte nici de slujbe, nici de bogății. S'a mulțumit a fi un simplu luptător și a izbutit să ajungă un mare scriitor. În puținii ani ce i-a fost dat să trăiască a putut să cutrecere întreg pământul românesc și a participat la toate mișcările generoase care urmăreau deșteptarea și desrobirea Românilor. A suferit temniță grea pentru că și-a iubit mult neamul oropsit și s'a stins în țară străină, exilat, în chinurile dorului de patrie. A crezut fanatic în viitorul luminos al poporului său. În cartea minunată despre viața și faptele lui Mihai Viteazul, a zugrăvit cu meșteșug fără pereche momentele cele mai pilduitoare din istoria neamului, ca un îndemn și o datorie de împlinit. România-Mare el a văzut-o înfăptuită într'o vreme când în sufletul celor mai mulți nu trăia decât ca un vis adânc tainuit.

Pentru ardeleni, în deosebi, Nicolae Bălcescu a fost fratele bun în clipele cele mai grele. Când Avram Iancu improviza oștiri în Munții Apuseni și înfrunța vijeliile dușmanului pentru sfărâmarea robiei de veacuri, Nicolae Bălcescu a răsărit într'o bună zi în mijlocul moșilor răsculați ca un sol al fraților de peste Carpați, unde clocotea acelaș dor de libertate.

Prin jertfele vieții lui și prin cărțile lui, Nicolae Bălcescu și-a înălțat singur monumentul neperitor în sufletul tuturor Românilor. Datori suntem să ne arătăm recunoștința față de memoria celui ce a murit mângâind visul Unirei și noi, care avem fericirea a o vedea pe vecie întrupată și care începem să-i culegem roadele. În Alba-Iulia trebuie să se ridice, ca un simbol al înfrățirii pentru totdeauna, chipul în bronz al lui Nicolae Bălcescu, acolo

unde el și-a însoțit cu sufletul pe voevodul viteaz, spre a strânge împreună, pentru întâia oară, toate pământurile ron.ânești. În Alba-Iulia a văzut Nicolae Bălcescu ținta năzuințelor noastre; Alba-Iulia trebuie să se împodobească cu monumentul merit a cinsti amintirea lui!

Spre a se putea face un monument vrednic și de cel întruchipat, precum și de pietatea națională a cărei expresie trebuie să fie, este nevoie de obolul tuturor. Bogați și săraci, să contribuim după puteri, pentru adunarea fondurilor necesare unei opere de artă și de recunoștință obștească.

*

Cinstind meritele oamenilor săi mari, Neamut românesc se cinstește pe sine însuși!

Când publicăm acestea, invităm Veneratul Cler eparhial ca cetind acestea apeluri credincioșilor de pe amvon și îndemnându-i călduros la jertfă, să deschidă colecte publice între credincioșii din parohiile și filiile de pe întreg cuprinsul eparhiei.

Rezultatul colectelor — care dorim să fie cât mai bogat — se va înainta până la 25 Aprilie a. c. la Venerata Administrație Capitalară în Gherla cu indicația „pentru monumentul lui S. Bărnuțiu și N. Bălcescu“, raportându-ni-se până la aceea dată separat și nouă despre rezultatul colectei.

Gherla, la 4 Aprilie 1929.

Nr. 2043.

Muzeul Unirii.

Asociațiunea pentru literatura română și cultură poporului român, cu ocaziunea serbărilor Unirii voește să aranjeze „Muzeul Unirii“ la Alba Iulia, care muzeu va cuprinde obiec-

tele și documentele înșirate în circulara Nr. 1867—1929 a „Astrei“.

Indemnând cu toată căldura pe frații preoți ca să sprijinească această acțiune a „Astrei“, în următoarele comunicăm numita circulară:

Circulară

către despărțămintele și cercurile culturale ale Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra“.

Domnule Președinte,

Din prilejul împlinirii a 10 ani dela Unirea Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria-mamă, „Asociațiunea“, care a creat Muzeul Național din Sibiu și Muzeul Avram Iancu din Vidra, — în înțelegere cu Înaltul Guvern și cu comitetul instituit de acesta pentru aranjarea serbărilor Unirii — a hotărât ca, întru pomenirea de veci a zilei de 1 Decembrie 1918, să ia asupra sa sarcina de a întocmi, cu concursul membrilor ei și al tuturor oamenilor de bine și *Muzeul Unirii*, a cărui clădire și sprijin material la aranjare ni s'a pus la dispoziție din partea Onor. Minister al Cultelor și Artelor.

Acest muzeu va cuprinde:

1. Obiectele și documentele istorice în legătură cu afirmarea romanității părților ardeleni, a pregătirii și înfăptuirii Unirii, și anume:

1. Obiecte și documente de proveniență română.

2. Obiecte și documente în legătură cu voivodatele românești din aceste părți.

3. Obiecte și documente referitoare la mișcările din revoluția anilor 1437 și 1514.

4. Obiecte și documente și tablouri din epoca lui Mihai Viteazul (Tabloul

ce reprezintă intrarea lui Mihai în Alba-Iulia, Lupta dela Călugăreni etc.)

5. Obiecte, documente și tablouri din revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan. (Supliciu lui Horia etc.)

6. Obiecte, documente și tablouri din revoluția anilor 1848—1849.

7. Obiecte, documente și tablouri din anul 1918, între cari procesele verbale ale Comitetului Partidului național până la 1 Decembrie 1918, cu discursul dlui Dr. Alexandru Vaida-Voevod dela 18 Octombrie 1918 și cu contractul încheiat între Antanta și România, pentru intrarea acesteia în războiul mondial alături de Antantă.

8. Manifestul Generalului Presan, în original și hotărârile noastre în original.

9. Proclamația și convocarea Adunării Naționale dela Alba-Iulia, în original, procesele verbale ale Adunării și discursurile rostite, scrise de mâna fiecărui vorbitor, în original.

10. Tablourile și fotografiile făcute cu acea ocaziune.

11. Procesele verbale de constituire și alte acte ale legiunii înființate în părțile ardelenene, ordonanțele date de aceste legiuni și drapelele lor etc.

12. Rapoartele și procesele verbale ale comitetelor județene și de plasă, ordonanțele date de aceste comitete, foi volante etc.

13. Facsimilul, dacă nu se poate originalul, actului de unire, prezentat Maiestateii Sale Regelui la București.

14. Tabloul delegației Ardealului, care a prezentat M. Sale Regelui actul de Unire.

15. Fotografiile sau tablourile con-

ducătorilor Adunării dela, Alba-Iulia dnii Iuliu Maniu, Dr. Al. Vaida Voevod, Dr. Ștefan C. Pop, Dr. I. Suciuc, V. Goldiș, Dr. Teodor Mihali, Gheorghe Pop de Băsești, Mihai Popovici, Dr. I. Ciordaș, N. Bolcaș, Căpitan Medrea, O. Gritta ș. a.

16. Tablourile morților cu această ocazie: I. Arion, părintele Opreș etc.

17. Tabloul familiei Regale.

18. Colecții de ziare și reviste din acele timpuri, deasemeni cărțile scrise în legătură cu Unirea, etc.

Comunicând acest proiect pentru înfăptuirea unui monument de o valoare neperitoare, cum are să devină *Muzeul Unirii*, în viața neamului nostru, rugăm despărțămintele și cercurile culturale ale Asociațiunii și întregă obștea românească, în special facem un apel călduros la toți aceia cari au avut un rol în pregătirea și desfășurarea acestor evenimente să ne vină într'ajutor, fiecare cu ce poate din obiectele indicate, pentru înzestrarea cât mai grabnică și mai mulțumitoare a acestui Muzeu.

Obiectele colectate, resp. dăruite se vor trimite pe adresa: *Despărțământul Alba al „Astrei“* (la mâna dlui director al liceului „Mihai Viteazul“ I. Sandu) Alba-Iulia.

Primiți, Vă rugăm încredințarea deosebitei noastre stime și considerațiuni.

Dr. Octavian Rusu
vicepreședinte.

Romul Simu
secretar.

Din șed. konz. 19 Martie 1929.

Nr. 1756.

Numiri.

Onoratul *Emil Hales* administrator local la Gârboul Dejului, este numit în aceeaș calitate la *Băbdiu* (D. Olpretului).

Din șed. conz. 23 Martie 1929.

Nr. 1994.

Onoratul *Gavril Marțian*, administrator local la parohia Ungureni, este numit în aceeaș calitate la parohia *Gârboul Dejului* (D. Reteagului).

Din șed. conz. 23 Martie 1929.

Nr. 1995.

Onoratul *Vasile Bertalan*, preot în *Cozla* este numit administrator local la *Viile Apii* (D. Seinilor).

Din șed. conz. 9 Aprilie 1929.

Nr. 2142.

Onoratul *Augustin Budu*, preot în *Preluci* este numit paroh la parohia *Codor* (D. Gherlei).

Din șed. conz. 9 Aprilie 1929.

Nr. 2141.

Procedura la Cununii.

Referindu-ne la ordinul nostru Nr. 945—1927, publicat în „Curierul Creștin” No. 6 din 1 Martie 1927 atragem din nou atențiunea Veneratului Cler eparhial asupra prescrișelor *Conciliului Provincial al doilea*, Tit. IV. Cap. III. §§ 30, 34 și 39 referitor la celea de observat cu ocaziunea binecuvântării de căsătorii între miri, dintre cari unul este din alt sat.

Cu astfel de ocaziuni preoții cununători vor cere dela mirele din satul străin literile dimisionale, cartea de botez a mirelui, eventual certificatul de văduvie.

Afară de aceasta, la astfel de căsătorii — când adică unul dintre miri are domiciliul, sau chiar și *quasidomiciliul* în alt sat — *vestirile sunt a se face în ambele sate*, în cari domi-

ciliază mirii și bineînțeleș despre efectuarea vestirilor, existența și neexistența pedicilor este a se încunoștința preotul cununător.

În conformitate cu dispozițiile Conciliului Provincial al doilea și ale Canoanelor stinței Biserici observarea celor expuse mai sus este sub gravi obligatoare și prin urmare, în lipsa acestor documente preoții nu vor putea binecuvânta căsătorii

Gherla, la 4 Aprilie 1929.

Nr. 1668.

Vizarea carnetelor de călătorie pe C. F. R.

Publicăm mai jos Veneratului Cler eparhial adresa *Diracțiunii Generale a C. F. R.* Nr. 12996—C/1929 către Ministerul Cultelor și Artelor, în cauza vizării carnetelor de călătorie a soțiilor de funcționari publici, — pentruca Frații preoți să ia cunoștința de ea, spre orientare și conformare.

Domnule Director,

Avem onoare a Vă aduce la cunoștința că începând dela 1 Aprilie a. c. adică după expirarea trimestrului în curs, carnetele de identitate ale soțiilor funcționarilor conducători de unități, urmează să fie vizate de autoritatea imediat superioară soțului, care vizează și carnetul acestuia. Cum de către noi s'au dat ordin în acest sens personalului de tren și control, și pentru a se evita viitoarele neajunsuri, Vă rugăm Domnule Director, să binevoii a dispune să se dea ordinele necesare organelor în subordine.

Director general
(ss) *Indescifrabil*

Șeful Serviciului
(ss) *Indescifrabil*

Gherla, la 4 Aprilie 1929.

Nr. 2044.

Colectă pentru Vasile Pop.

În legătură cu ordinul nostru No. 5975—1925, publicat în „Curierul Creștin” Nr. 1 din 1 Ianuarie 1926 prin acestea deschidem o nouă colectă de milă pe întreg teritoriul Eparhiei, pentru fostul candidat de avocat *Vasile Pop* care încă în anul 1919 — cazând jertfa zelului său religios-național — și-a pierdut vederea cu ocazia aranjării unor festivități bisericești-naționale și care acum din nou este avizat la mila și ajutorul sufletelor bune.

Invităm, deci, pe Frații preoți, ca îndemnând pe credincioși la jertfa, să colecteze în parohii și filii, înaintând rezultatul colectei, până la 1 Iunie a. c. la Venerata Administrație Capitulară, cu indicația „ajutor pentru Vasile Pop” și raportându-ne nouă despre rezultatul colectei.

Gherla, la 4 Aprilie 1929.

Nr. 176.

Regenerarea pădurilor.

Spre orientare, acomodare și executare comunicăm Veneratului Cler eparhial, că Ocolul Silvic Dej cu adresa sa Nr. 457—1929, în conformitate cu dispoziția Casei Pădurilor din București Nr. 8716—1929, pune în vedere bisericilor, respectiv curatoratelor bisericești, cari au păduri bisericești, sau parohiali să se îngrijească, ca *parchetele exploatate să se regenereze normal*, adică să le ferească de pășunat, și acolo, unde tulpinele exploatate (cioatele) nu au lăstărit, să se planteze cu puiți. Cei, cari nu vor observa întocmai aceste dispoziții, nu vor primi în anii următori parchete, până ce nu se vor reîmpăduri celea exploatate.

Gherla, la 10 Aprilie 1929.

Nr. 1983.

Intențiuni misale.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler eparhial, ca avem la dispoziție un număr de sfinte intențiuni misale.

Prin urmare invităm pe Frații cari doresc să primească spre servire din aceste intențiuni, să-și înainteze spre acest scop cerere, deoarece numai aceia vor fi împărtașiți, cari vor cere, iar cari au primit în trecut, vor mai primi numai după certificarea persoanelor.

Gherla, la 13 Aprilie 1929.

Nr. 2246.

Sfințirea Sfântului Mir.

Stăruindu-se în Joia mare Sfântul Mir, pentru trebuințele diecezei, lăsăm Mult Onoraților Frați protopopi, ca fără amânare să ridice dela Episcopie sf. Mir nou necesar pentru bisericile din protopopiatul lor.

Mirul cel vechiu este a se arde.

Gherla, la 13 Aprilie 1929.

Nr. 2247.

Concurs la parohii.

Parohia vacantă *Bănișor* (D. Crasna) se curentează cu termenul de *30 Aprilie a. c.*

Doritorii de a dobândi acest beneficul eparhial, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 927.28, la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat atestat oficios că pruncii totuși au fost catehezați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înainteză rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Din șed. konz. 9 Aprilie 1929.

Nr. 2234.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficiala.**Raport general**

despre misiunile sfinte ținute în dieceza Gherlei în decursul anilor 1925, 1926 și 1927, schițate rezumativ în baza rapoartelor sosite.

La sfârșitul anului 1926 s'a întocmit un tablou de misiunile sfinte ținute în acel an — anul sfânt — și s'a publicat în Nr. 1 din 1 Ianuarie 1927 din „Curierul Creștin”. Din acest motiv nu s'a mai făcut un raport general privitor la misiunile sfinte din 1927, ba s'a întrelăsat și raportul privitor la cele din anul precedent 1925. Deci credem potrivit ca în legătură cu misiunile sfinte din anul trecut 1927 să raportăm în chip rezumativ și despre cele din anii 1925 și 1926. Ținta pe care o urmărim este ca văzând roadele binefăcătoare ale activității anilor trecuți; să luăm îndemnuri noi pentru viitor. Datele ce le comunicăm sunt extrase din rapoartele sosite la conducerea Reuniunii de Misiuni Sfinte din Gherla.

Anul 1925.

1. *La Rușii-Munți*, în 7—9 Martie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat de preoții: Protopop Ioan Pop, Ioan Mihăilaș (Șieut), Teodor Bindea, Ioan Pop (Gledin), Ciril Dumbrava și Augustin Boțian (din Dumbravă, Arhidieceză). Mărturisii și cuminecați au fost aproximativ 240 bărbați, 260 femei și 100 tineri. „S'au împăcat dușmăniile vechi, s'au reînnoit și întărit în credință cei cari până acuma erau slabi”.

2. *La Oarța de jos*, în 21—23 Martie conduse de M. O. D. Traian Truțașiu ca orator, asistat de preoții: Ioan Lenghel, Pompei Podina, Alexandru Florian, Iuliu Șurani și Ilie Călăuz, care a și predicat. Numărul ascultătorilor atinge cifra de 1200 și se remarcă public sosit din Oarța de sus, Oarța de mijloc, Stremți, Motiș, Ghiurtelecul-Hodod, Ulciug și Băsaști. Numărul împărtășitorilor cu sf. taine este de circa 513. Participă și intelectualii satelor.

3. *La Seini*, în 21—25 Martie conduse de M. On. Ioan Coste protopop și Clari-

simul Dr. Titus Malai profesor, ajutoarați de preoții: Vasile Bertalan, George Tohătan, Mihai Berinde, Gavril Berinde, Valer Pop, Dr. Valentin Dragoș, care ține și 2 predici și Aurel Dragoș protopop. Participă și preotul romano-catolic Lenghel. Publicul atinge cifra de 1500 și vin procesiuni din satele vecine: Potău, Apa, Rața, Ilba și Sebișa. Se cuminecă la 800 de credincioși. La 26 Martie conducătorii și Dr. Valentin Dragoș, au servit sf. Liturghie la Ilba, cu predică și cuminecare de popor.

4. *La Cuhea, Bocicoel și Ieud*, în 24—29 Martie, conduse de M. On. Ioan Târția cu asistența preoțimeii districtuale. S'au grijit sufletește în Cuhea 520, în Bocicoel 328, iar în Ieud 1028 credincioși. S'a contribui- „la întărirea credinței și alipirea credincioșilor cără sf. Biserică”.

5. *La Năsal*, în 27—29 Martie, conduse de Clarisimul Dr. George Bob, profesor de Teologie, asistat de preoții. Vasile Filipan, Ioan Oltean, Ioan Cheresteșiu, Aurel Murășan, Andrei Bojor și M. On. Auxențiu Mureșan. Participă și credincioșii din Diviciorii Mici, Buza, Ghiolt, Țaga și Sucutard. Asistă intelectualii din Năsal. Se mărturisesc și cuminecă aproximativ 400.

6. *La Rona de jos*, în 4—6 Aprilie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat de M. On. Vasile Sabo și Adrian Lupan. Publicul prezent atinge cifra de 800. Se mărturisesc și cuminecă circa 192 inși din localitate.

7. *La Buduș*, în 5 Aprilie conduse de On. George Manzat preot II în Dej, ajutat de preoții Alexandru Mureșan și Alexandru Rogoian. S'au împărtășit cu sf. Taine circa 403 credincioși.

8. *La Strîmtura (Iza)*, în 6—8 Iunie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor, canonic, asistat de preoții: Vasile Ilnitzki,

Gavril Fucec, Grigore Moiş, Mihail Doboşi, Mihai Hotea și M. On. Ioan Tarța. Participă peste 2000 credincioși din localitate și jur. Se cuminecă 550 înși. Au fost sf. Misiuni „prilej de mângăere adevărată. După primirea binecuvântărei arhieresti înge-nunchi mulțimea a erupt, în strigăte de mulțumită și recunoștință față de superioritat:”

9. La *Moisei*, în 7—9 Iunie, ținute de M. On. Victor Ștețiu, On. Darius Vlad și Tit Demian. Participă aproximativ 1300 credincioși, între cari câțiva intelectuali dela Vișăul de sus și Halmei. Se mărturisesc și cuminecă 426 înși

10. La *Hordou* în 27—29 Iunie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat singur de preotul local On. George Coșbuc. Asistența este de circa 300, unii din satele învecinate. Se mărturisesc în total 82 înși.

11. La *Rodna nouă* în 27—30 Iunie, conduse de Ilustrisimul Domn Dr. Octavian Domide, asistat de preoții: Dr. Titus Malai care dă concurs și predică, Ștefan Buzila, Zaharie Bulbuc, Iuliu Ciorceriu, Aurel Chintean, Octavian Mărcușiu, Iulian Ciorba, Alexiu Bidian, George Feier, Simeon Pop și Emanuil Pioraș. Asistența credincioșilor din fruntașa comună este impunătoare, la 2—300 de oameni. Totalul celor mărturisiți și cuminecați face 12:5. Se remarcă deosebit faptul, că credincioșii acestei parohii sunt atât de bine preparați sufletește prin asidua muncă pastorală a distisului paroh local, Reverendisimul Pamfilii Grapini, arhidiacon on. care a pregătit cu pricepere pe parohienii săi și în vederea sfintelor misiuni.

12. La *Batin* în 18—20 Iulie, conduse de On. Alexandru Chezan, actuar la Adm. capit. care este ajutat de M. On. Pavel Salvan și On. Ioan Ciurdărean (Lușca), Aurel Ciurdărean, Victor Mureșan, Victor Banciu, George Tabără și Simion Domide. Au luat parte la sf. misiune peste 400, dintre cari circa 200 s'au mărturisit și cuminecat. Pe lângă conducător și M. On. protopop districtual mai predică On. Victor Banciu și George Tabără, care a dirijat și corul compus de dânsul din tineretul paro-

hieii sale Ciaba. S'a remarcat și corul copiilor condus de învățătorul din Batin

13. La *Sat-Șugatag* în 18—21 Iulie, conduse de Clarisimul Dr. Alexandru Ciplea. Au venit credincioși în procesiune din: Vad, Desești și Hărniciești etc. în număr de vreo 2000, inclusiv intelectuali din administrație. S'au mărturisit și cuminecat 138 înși. Rezultatul a fost „o adâncă impresie de pietate”.

14. La *Zagra* în 18—19 Iulie, conduse de Revere disimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat de M. On. Nicolae Pop, On. Anchi-dim Drăgan, Iacob Pop, George Coșbuc și Gavrilă Găvrilaș. Se împărtășesc cu sf. Taine circa 100 de înși. Misiunile servesc ca pregătire la festivitatea sfințirii bisericii.

15. La *Borșa* în 12—14 Septembrie, sub conducerea Clarisimului Dr. Alexandru Ciplea, ajutat la predică de On. Vasile Ciplea, iar la restul funcțiunilor de M. On. Gavril Timiș, On. Alexandru Coman, Dărie Vlad și Flaviu Serbac. Misiunile au avut „iniluința cea mai binefăcătoare”, contrabalansând unele agitații confesionale. S'au spovedit și împărtășit 365 de înși.

16. La *Bontida* în 12—14 Septembrie, conduse de M. On. Ioan Mureșan, ajutat la predici de M. On. Pavel Boca, Ioan Pop (Juc) și George Feier profesor (Gherla), iar la mărturisiri și de On. Zăgrean din Giulatelec. Asistența a atins uneori cifra de 800, iar cifra mărturisiților și cuminecaților trec de 100.

17. La *Găureni* în 19—21 Septembrie conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, ajutat de On. Teodor Dumitru, Victor Zimveliu, Emil Pop, Anchi-dim Drăgan și Iuliu Pop. Asistă ca 250, 300 credincioși, se împărtășesc cu sf. Taine circa 140. Sfintele deprinderi au deosebit succes și acele zile consitue cu adevărat „*Tempus salutare-dies salutis*”.

18. La *Săgău* în 25—26 Octombrie, sub conducerea M. On. Alimpiu Coste, ajutorat de M. On. Aurel Oltean, On. Vasile Pop, Dr. Augustin Talos și Florian Găvrilașiu. Numărul mărturisiților se ridică peste 300, asistența este din toate comunele districtului și jumătate districtul Crasna.

19. La *Beclean* în 20—22 Noembrie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat de M. On. Ștefan Bușția, On. Iosif Mureșan, Pompei Făgărășan, Emil Meruțiu și Vasile Câmpan. Asistența este de 350—400. Numărul celor mărturisii este circa 80. Conducătorul a cercetat pe intelectuali și acasă la ei și în școală le-a ținut separat 2 conferințe religioase: 1. Dumnezeu Creatorul lumii și 2. Religiunea în societate.

Anul 1926.

1. La *Babța* ține misiuni sfinte Reverendisimul Dr. Victor Bojor, în 29—31 Ianuarie cu colaborarea preoților din jur, în frunte cu Mult On. Augustin Osian — protopopul districtual. — Ne având biserică, funcțiunile sacre se țin în localul școlii în care nu încăpea mulțimea credincioșilor. Se îndeamnă stăruitor poporeni acestei frunțase parohii să pună cu toții umăr la umăr și să jertfească din frumoasele lor averi pentru zidirea unei biserici vrednice de credința lor, neascultând de dușmanii sfintei credințe. Astăzi biserica grandioasă este aproape terminată... și se așteaptă numai consacrarea ei. — La predici a ajutat parohul din Bobota On. Valentin Copos. S'au împărtășit cu sfintele Taine, circa 100 credincioși.

2. La *Zălau* în 1—2 Februarie, ține Reverendisimul Dr. Victor Bojor două conferințe religioase pentru intelectuali: „Dumnezeu-ziditorul lumii,” și Omul în lumina credinței creștine“. Asistă aproape toți intelectualii orașului. În cadre de serbare școlară se declamează și concertează.

3. La *Asuajul de sus* ține misiuni sfinte Clarisimul Dr. George Bob, în zilele de 6—8 Martie, asistat de Alexandru Achim, Vasile Bârlea, Vasile Indrean, Teofil Varna, Simion Pop și Ioan Bancoș. Numărul participanților atinge cifra de 2000, cu oamenii sosiți din satele vecine Asuajul de jos, Bârsăul de sus, Gârdani și Urminiș. Se mărturisesc și cuminecă aproximativ 161 tineri și 996 mai în etate.

4. La *Sântioana* (Sec) în 18—21 Martie conduse de On. Ioan Fodor și On. Dănilă Oltean, având și concursul On. Andrei

Bojor și al M. On. Auxențiu Mureșian protopop tractual. Participă credincioși și din Sântejude, Cesari, Ghiolți și Țaga. Numărul celor împărtășii cu sfintele Taine trec de 700,

5. La *Mănăstur* în 20—22 Martie conduse de Reverendisimul Dr. George Vidican, asistat de preoții tractuali în număr de 8. Auditorul se evaluează la 1000 de credincioși, inclusiv cei din jur. Numărul mărturisitorilor este de circa 600, iar al cuminecărilor 224.

6. La *Crai-Dorolt*, în 20—22 Martie conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor, cu asistența M. On. Antoniu Bălibanu, On. George Filepp, Ioan Trușașiu, Paul Nodiș, Andrei Pop, Ioan Filip și clericul Dr. Virgil Bălibanu. Două din predici ținute de M. On. Antoniu Bălibanu. Pentru preoți citește 2 meditațiuni clericul Dr. Virgil Bălibanu. Participă credincioși în număr aproximativ de 800, venind și din satele Chișfalău, Țeghea, Sâncrai și Mihaifalău. Se mărturisesc și cuminecă 276 înși. Prin neprețuitele recule_eri sufletești se sanează moralul sduncinat după război.

7. La *Valcăul de sus*, în 21—22 Martie, conduse de M. On. Alimpiu Coste, ajutat de On. Nicolae Iuhas, Dionisiu Vicaș și Vasile Pop. Participă credincioși și din parohiile învecinate. Se mărturisesc și cuminecă aproximativ 309 de înși.

8. La *Tășnad* în 22—25 Martie 2 conferințe religioase ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor, pentru intelectuali, având o frumoasă asistență din pătura românească intelectuală. Subiectele alese de conferențiar au fost: „Omul în lumina credinței creștine“ și „Patima Domnului Isus și durerea noastră“. A fost și producție școlară.

9. La *Sărăud* în 22—25 Martie ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, asistat de M. On. Dom. Cupșa din Tășnad, A. Ghillea, Dr. Virgil Bălibanu și I. Pereni, la predici, iar la mărturisiri și de M. On. Ioan Lobonțiu, A. Mureșan, P. Nodiș și Teodor Vaida. Prezenții au atins cifra aproximativă de 5—800. Mărturisii și cuminecății se cifrează la 350—400. Roadele an

fost bogate, participând și unii intelectuali din Tășnad, cari s'au mărturisit și cuminecat.

10. La *Șimleul-Silvaniei* în 24—25 Martie exerciții spirituale pentru elevi școlilor de acolo. Cuvântările au fost ținute de conducătorul M. On. Alimpiu Coste și Emil Ostate și Reverendul cleric Ioan Török. Cei mărturisiți sunt peste 500.

11. La *Leșiu* (vicariatul Rodnei), în 27—29 Iunie, conduse de Dr. Titus Malai, care a ținut toate predicile. Preoți ajutători la agendele sacre au fost: Z. Bulbuc, I. Bal, Sim. Pop. Numărul împărtășiților cu sf. Taine este de 650 din sat și jur. Au făcut de acoliți clericii Safirescu și Bulbuc. S'au săvârșit procesiunile de Anul sfânt și s'au distribuit broșuri. Multă a fost roada sufletelor.

12. La *Șișești*, în 27—29 Iunie, conduse de Dr. Gregoriu Strâmbu asistat de preoții: I. Anca, V. Șurani, A. Mihalca, A. Hangea, V. Boca, R. Cionte și A. Serbac. Prezenți sunt circa 506, iar în ziua a treia la 4000. Mărturisii ating cifra de circa 650. S'au distribuit și broșuri. Mângăerile au fost remarcabile.

13. La *Ilva-Mică* în 17—21 Iulie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor și Dr. Titus Malai. Au ajutat și preoții: Z. Bulbuc, Șt. Buzila, A. Chintean, Sim. Pop, și E. Ștefănuțiu. Poporul a luat parte în nu rar mare și s'au mărturisit și cuminecat la 380 de înși.

14. La *Vișăul de sus* în zilele 5—8 August, conduse de Mult On. Ioan Coste protopopol Gherlei, ajutat de preoții: D. Vlad, Mih. Iuga, Fl. Serbac și A. Coman. Numărul prezenților este de 500 în mediu, iar în ziua a treia la 1200, inclusiv intelectualii. S'au mărturisit și cuminecat aproximativ 200 de înși.

15. La *Bistrița* în 5—8 August, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic. Preoți ajutători au fost: I. Petringel, Vas. Tatar, El. Iuga, V. Cuesdean, E. Butuza și prof. Liviu Greab, S. Groze, V. Lazar și V. Baciuc. Prezenți au fost în diferite răstimpuri dela 300—1600. S'au mărturisit și cuminecat în total circa 600 de credincioși.

16. La *Băița* 6—8 August conduse cu pricepere de protopopol Zălaului Traian Trufașiu. Preoți ajutători s'au angajat: Al. Achim, Vas. Gavriș, Gh. Maior, Gh. Gavriș și A. Drăgan. Credincioșii veniți la sacrele deprinderi sunt de prin satele din jur mai mulți decât localnicii, așa că numărul lor total se evaluează la circa 3000 în toate zilele de misiuni. Cei împărtășiți cu sf. Taine se cifrează la 1051. Deci fructele duhovnicești sunt remarcabile.

17. La *Corvinești* în zilele de 6—8 August, ținute de Clar. Ioan Seplean spiritual seminarial. Este ajutat de preoții din jur și are asistență destul de mare.

18. La *Mănăstirea Moiseiului* în 13—15 August, ținute de cl. Dr. Alexandru Ciplea, asistat de preoții: I. Damian, M. Iuga, A. Coman, și prof. V. Ciplea. Numărul credincioșilor prezenți la predică și funcții este mare, roadele bogate.

19. La *Surudău* în 5—7 Septembrie, ținute de On. Valentin Copos și Aurel Ghilea. Preoți ajutători sunt: Mult On. Domițian Cupșa din Tășnad, On. Al. Filip și Virgil Trufașiu. Popor prezent se află 2—400. Se mărturisesc și cuminecă 175 de credincioși.

20. La *Dumbrăvița* în 11—14 Septembrie, ținute de Clarisimul Dr. Alex. Ciplea, ajutat în parte și la predică de On. Alex. Mihalca, iar în restul funcțiunilor de M. On. I. Anca, I. Nemeș, Dr. Epam. Lucaciu, On. V. Șurani, B. Hangea și G. Ștenc. Ca lectori au servit: Al. Avram și I. Câmpian. Au alergat la misiuni creștinii din vreo 15 comune învecinate, perândându-se mulțimi dela 500—2200 de înși, ca auditoriu. S'au mărturisit și cuminecat 800 de credincioși.

21. La *Prislop* în zilele de 11—13 Septembrie, având rolul de predicatori: M. On. I. Boteanu, On. I. Belciug, Oct. Bulbuc și M. Manciu. Au mai dat concurs On. Teofil Pop și Teodor Oprea. Asistența de popor s'a taxat la 500 când au fost mai mulți. S'au mărturisit și cuminecat 320 înși.

22. La *Satu-Mare* în 15—18 Octombrie, misiuni sfinte, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic. Are asistență mare și este ajutat de preoții din loc și

jur. Credincioșii au prilej de multă mângăere sufletească.

23. La *Satu-Mare* în 19—20 Octombrie, două conferințe religioase, ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic. Asistă intelectualii români din oraș, aproape în număr complet și chiar lume străină.

24. La *Vișăul de mijloc* în 23—26 Octombrie, misiuni sfinte ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, ajutat la mărturisiri și alte funcțiuni de preoții: Victor Ștețiu, T. Ardelean, A. Coman și M. Iuga. Ca lectori au slujit Reverenzii: Dr. Alex. Filipciuc și G. Coman. Popor prezent a fost până la sfârșit în număr frumos, iar cei mărturisii și cuminecați au atins cifra de 410.

25. La *Vișăul de sus* în zilele de 27 și 28 Octombrie, două conferințe religioase ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic. Auditorul este compus din toată lumea intelectuală din localitate.

26. La *Oarța de sus* în zilele de 24 și 26 Octombrie, misiuni sfinte ținute de M. On. Ilie Călăuz adm. protopop. al districtului Oarței, ajutat de On. Alexandru Florian din Motis, Pompei Podina din Oarța de jos, Iuliu Șurani din Giurtelecul Hododului și Ioan Pop din Coșeiu. Public numărös, roade sufletești bogate.

27. La *Tășnad* în 24—26 Octombrie, conduse de M. On. Domițian Cupșa protopop, fiind predicatori On. Valentin Copos și Aurel Ghilea. În prezența unui numărös public s'au săvârșit procesiunile de Anul sfânt. Totalul mărturisitorilor și cuminecaților a fost de 354 înși. Succesul sacrelor deprinderi a fost dintre cele mai edificatoare.

28. La *Săpânța* în 6—8 Noembrie, ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor, cu ajutor dat de preoți din jur și având un vast auditoriu.

29. La *Sighetul Maramurășului* în 3—5 Noembrie, Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, a ținut exerciții spirituale pentru elevele liceului de fete și elevii școlii normale din Sighet, cu succese distinse pentru inimile plăpânde ale generațiilor tinere.

30. La *Sighetul Maramurășului* în 4—5 Noembrie, trei conferințe religioase ținute de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic, pe seama intelectualilor din oraș. Se remarcă public mult și efecte ce întrec toate așteptările.

31. La *Săuca* în zilele de 7—9 Noembrie, misiuni sfinte, conduse de prof. Dr. Titus Malai, care susține toate predicile Preoți ajutători îi are pe M. On. Dom. Cupșa protopop, On. A. Ghilea, I. Lăbontiu, V. Truțașiu, T. Vaida și A. Filep. Poporul vine din vreo 7 sate vecine și asistența permanentă se cifrează la 800—1100 de credincioși. Satele învecinate sosesc cu fanfare și se face procesiune și la cimitir. Numărul mărturisitorilor și cuminecaților este de 608 înși. Misiunile se califică bine succese.

31. La *Gherla* în 18—21 Noembrie, conduse de M. On. Ioan Coste protopop și de profesorii Dr. Greg. Strimbu și Dr. Titus Malai. Dau concursul toți preoții gremialști. Asistă public mare din Gherla și jur, inclusiv intelectuali și lume străină. Predicile le țin cei trei conducători succesiv. Fructele sunt din cele mai alese. Se fac și aci procesiunile de Anul sfânt.

33. La *Măgura Ilvei* în 4—5 Decembrie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor și prof. Dr. Titus Malai, cari ambii au ținut predici, Ajută preoții: Șt. Buzila, I. Bal, I. Ciorceriu și Al. Bidianu. S'au mărturisit și cuminecat 603 credincioși.

34. La *Sebișul de Sus* în 4—6 Decembrie, conduse de M. On. Iacob Marga protopop la Dej. Are public suficient și e ajutat și de alți preoți.

35. La *Năsăud* în 16—19 Decembrie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor și prof. Dr. Titus Malai, cari susțin predicile pe rând. Dau ajutor preoții din localitate și jur. Asistă mulțime mare de credincioși și se împărtășesc cu sf. taine circa 700 de credincioși.

36. La *Baia-Mare* în 6—8 Noembrie, conduse de Il. Sa Dr. Octavian Domide prepozit prelat papal, cu conducerea protopopului local M. On. Alexandru Breban și a preoților profesori dela liceul din loc.

Asistă toți intelectualii din oraș și popor numărös, împărtaşindu-se cu sfintele Taine peste o mie de credincioși, implinindu-se procesiunile orânduite pentru Anul Sfânt.

Anul 1927.

1. La *Sälsig* în 24—27 Martie, conduse de M. On. Traian Trufașiu protopop, asistat de preoții: Al. Achim, Andrei Centea, Vas. Merlaș, Vas. Indrean, Ioan Bancoș, Simeon Pop și Vasile Buda. Poporul prezent la sfintele misiuni a venit și din vre o 9 sate vecine și a atins cifra de 400—2000 de înși. S'au mărturisit și cuminecat la 660 de credincioși.

2. La *Cuceu* în 24—27 Martie conduse de prof. Dr. Titus Malai, care a ținut toate predicile. Dau concurs preoții: Prot. Mihai Pop, Laurențiu Sima, Augustin Podoabă, Alexandru Dobocan și Mihai Pop iunior. Vine popor neobieinuit de mult din vre-o 10 sate învecinate, unele sate în procesiuni religioase, așa că auditoriul se cifrează până la mai mult de 1500 de credincioși. Se mărturisesc și cuminecă 1200 de credincioși. Fructele sunt remarcabile.

3. La *Cuzdrioara* în 24—27 Martie, conduse de Reverendisimul Dr. Victor Bojor canonic. Poporul asistent la predicile Reverendisimului canonic atinge cifra de 400-1200 veniți și din sate vecine. Aristă la sf. misiuni și învățătorimea din circ. Reteag, sub conducerea D-lui revizor, care aduce elogii bisericii noastre. Numărul mărturisiților și cuminecaților este în total 700.

4. La *Coaș* în 25—27 Martie, conduse de M. On. Alex. Breban protopop în Baia-Mare, asistat de M. On. N. Avram, On. Vas, Câmpian, Romul Lemeni, Al. Șimon, I. Medan, A. Butean și V. Coțan. Numărul credincioșilor prezenți este mare și o bună parte sunt veniți de prin satele vecine. Se mărturisesc și cuminecă la 700 de înși.

5. La *Poptelec* în 3 Aprilie, conduse de M. On. Traian Trufașiu protopop, asistat de preoții: V. Giurgiu, L. Sima, I. Rusu, I. Nemeș, I. Câmpian, I. Cheresteșiu, A. Moldovan și I. Cioban, cu prilejul conferinței protopopești de primăvară. Poporul a asistat în număr destul de mare și s'au mărturisit la vre-o 700.

6. La *Dej* în zilele de 8—10 Aprilie exerciții spirituale pentru elevele liceului de fete conduse de prof. Dr. Titus Malai. Numărul mărturisirilor este de 460. Asistă corpul profesoral dela toate școlile din Dej, iar în ziua de Duminică și public din oraș fiind meditațiile ținute în biserica parohială

7. La *Sänmărtin* în zilele de 8—10 Aprilie conduse de prof. Dr. George Bob, ajută la predici de On. Dănilă Oltean preot în Măhal, iar la restul funcțiunilor de On. Andrei Oltean din Sâmbou. S'au mărturisit și cuminecat la 150.

8. La *Șieu-Măgkeruș* în 20—23 Aprilie, conduse cu mult efect de Reverendisimul Dr. George Vidican canonic, care susține toate predicile și mărturisește. Numărul împărtaşiiților cu sfintele taine se stabilește la 150.

9. La *Oena Dejului* în 11—14 Iunie conduse de prof. Dr. Gregoriu Strimbu, care a predicat în tot timpul sf. misiuni.

Poporul asistent a fost până la 800 de înși. Numărul mărturisiților și cuminecaților este de 104. Sacrele deprinderi au avut efect frumos.

10. La *Florești* în 14—16 Iunie, conduse de M. On. Ioan Botean, ajutat la predici de On. Mihai Manciu și T. Oprea iar la restul funcțiunilor sacre de preoțimea adunată la conferința protopopească. Auditorul se cifrează până la 800 de credincioși, iar mărturisiții și cuminecații la 250.

11. La *Unimăt* în zilele de 5—7 August, conduse de prof. Dr. Gregoriu Strimbu, asistat de preotul local M. On. Antoniu Băliban și On. Ioan Trufașiu din Acăș. Numărul credincioșilor prezenți este foarte mare, iar al mărturisiților și cuminecaților de circa 400.

12. La *Nușfalău* (Valcău) în 6—7 August, conduse de M. On. Alimpiu Coste protopop, ajutat la predici de On. Nic. Iuhas, Coriolan Coza, Florian Găvrilașiu și Aurel Oltean, iar la restul funcțiunilor și de ceilalți preoți prezenți la conferința protopopească. Popor prezent este mult venit în procesiuni de prin satele vecine, dând pildă localnicilor situați într'o mare de protes-

tanți, de adevărată religiozitate. Se marturisesc și cuminecă la 100 înși.

13. La *Ileanda* în 27—29 August, conduse de M. On. Iacob Marga ajutat la predici de preoții: L. Coste, G. Muste, iar la restul funcțiunilor de preoții: V. Filipan, V. Cosma, A. Ciurdărean, V. Bucșa și Ioan Mureșan. Au fost prezenți credincioșii localnici, dintre cari circa 150 înși s'au mărturisit și cuminecat.

14. La *Acășiu* în zilele de 19—21 Neomvrie, conduse de prof. Dr. Titus Malai, care susține toate predicile. Preoți ajutători au fost On. Ioan Trufașiu și M. On. Antoniu Bălibanu, iar de lector a făcut Reveudul Liviu Trufașiu, profesor de religie la liceul din Zălau. Credincioși prezenți au fost sătenii și din câteva parohii vecine. S'au distribuit poporului broșuri din „Presa bună”, etc. Predicile ținute în nota strict dogmatică au reliefat superioritatea credinței noastre catolice față cu indiferentismul protestant. Reponzoriile la biserică le-a dat un bun cor bisericesc sub priceputa conducere a d-lui director A. Sabo. Numărul mărturisitorilor și cuminecătorilor trece de 150.

15. La *Satu Mare* în zilele de 19—21 Noembrie exerciții spirituale cu elevele școlii secundare de fete și alte școli din Satu-Mare, conduse de prof. Dr. Gregoriu Strimbu, cu concursul preoțimei din Satu-Mare și în special al profesorului de religie Ioan Berinde, care în primăvară singur a condus exercițiile spirituale dela numitele școli. Fructele reculegerilor sufletești sunt dintre cele mai alese.

Incercând de închiere o recapitulare a activității misionare în dieceza Gherlei, dela 1925—1927, se remarcă în fiecare an o bogată străduință a Reuniunii de Misiuni Sfinte, de a răspândi până la mari distanțe cuvântul adevărului creștin prin apostolat vrednic și neprecupețit.

În Anul Sfânt 1926, când în mod firesc urma să se împărtășească toată suflarea creștinească a vastei eparhii Gherlane de binefaceri jubilară ale tradiționalului „anno santo” al Romei creștine, activitatea misionară se vede statistic dublată.

Nu se va trece cu vederea nici împre-

jurarea, că multe rapoarte despre misiuni sfinte ținute în special cu prilejul conferențelor protopopești, nu au sosit la Secretariatul Reuniunii de Misiuni și astfel au rămas nesemnate înseși misiunile ținute în respectivele localități. Acestea constituiesc apostolatul misionar trecut sub anonim.

Aci aparțin și exercițiile spirituale pentru preoți ținute în serii de Ilustrisimul Domn Dr. Octavian Domide prelat papal și vicar general episcopal, în nota competenței atât ca desăvârșire retorică neîntrecută, cât și ca temeinicie teologico-dogmatică, despre cari, la fel nu s'au trimis rapoarte Secretariatului Reuniunii, dar cari în schimb s'au notificat suficient pe calea publicisticii.

În chip deosebit remarcăm activitatea misionară neobosită și neîntrecută a Ilustrității Sale prepozitului capitular al Gherlei nu numai în eparhia noastră, ci și înafară. Căci e lucru bine cunoscut, că înaintea Sfinției Sale s'au perândat în curs de trei ani în mai multe serii de exerciții spirituale toți preoții din arhidieceză, cari au avut fericirea de a admira acest escelent talent oratoric al provinciei noastre mitropolitane, împărtășindu-se cu toții de bogate și îmbelșugate roade spirituale, pe urma admirabilelor meditații ținute în biserică catedrală din Blaj. Aici mai însemnăm și aceea că Escelența Sa Înalt Preasfințitul Arhiepiscop și Nitropolit Dr. Vasile Suciu, apreciind după vrednicie meditațiile marelui orator bisericesc Dr. Octavian Domide, a binevoit a se îngriji, ca acelea să se stenografeze și să se dea la iveală tipărindu-se în Blaj sub titlul „Știința mântuirii de veci”.

Presa noastră bisericească din Blaj, însă, până acum nu a luat nici o notă de apariția acestei importante cărți, în literatura noastră bisericească, destul de săracă.

Tot aici mai însemnăm că în fiecare an din cei mai sus înșirați (1925, 1926, 1927), la *Mănăstirea dela Nicula* în zilele 13—15 August, cu ocazia marelui perelinaj dela Sfântă Mărie Mare, s'au ținut adevărate *Misiuni populare* pentru zecile de mii de credincioși, cari din toate părțile diecezei, ale arhidiecezei și din alte mari depărtări

aleargă acolo spre a se închina Sfintei Icoane făcătoare de minuni a Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria

În zilele 13 și 14 August s'a executat programul obicinuit a se desfășura la acești sfânt locaș, celebrându-se mai multe liturghii, apoi Vecernia, iar sara Paraclisu Maicii Domnului. La Liturghia de dimineață, la Vecernie și după Paraclis, s'au ținut totdeauna sacre cuvântări, din partea Reverendisimului Dr. Victor Bojor canonic, președintele Comisiei administratoare a Sfintei Mănăstiri, ajutat și de preoții M. On. Ioan Mureșan și Pavel Boca și de On. George Neamțiu, apoi s'au mărturisit și cuminecat mii de credincioși din partea alor vre-o 15 preoți, anume chieșiți la Mănăstire pentru acel prilej.

În ziua de praznic apoi — 15 August — s'a celebrat în fiecare an *Liturghia Arhierască*, pontificată de Preasfințitul Domn Episcop, la un altar în liber, fiind de față zeci de mii de credincioși, cărora Arhierul le-a ținut în fiecare an entuziaste și înflăcărâte cuvântări festive, storcând lacrimi din ochii cucernicilor pelerini.

Cu aceea ocazie, atât la Liturghia arhierască cât și la Liturghiile celebrate mai dimineață, s'au împărtășit cu preasfânta Taină a Cuminecăturii mii de credincioși cucernici.

În acelaș chip — în fiecare an — s'au ținut misiuni populare pe seama credincioșilor pelerini în zilele 7 și 8 Septembrie și 13—14 Septembrie, cu ocaziunea praznicilor: Sfântă Marie Mică și Ziua Crucii. Toate cuvântările le-a ținut acelaș canonic — președinte al Comisiei administratoare a Sfintei Mănăstiri, iar mărturisirile le-au săvârșit mai mulți preoți invitați la acele praznice dela Mănăstire, împărtășindu-se astfel sute de credincioși cu sfintele Taine.

Indemnul ce se desprinde de încheiere, după luarea în revistă a frumoaselor rezultate din cei trei ani de mai sus, este, că sacrele deprinderi misionare au darul, să răscolească forțe latente nebănuite de profundă pietate creștină în sufletele bune ale credincioșilor noștri, creând convingeri temeinice de adevărul veșnic și unic al Legii creștine catolice.

Gherla, la 10 Noemvrie 1928.

Dr. Victor Bojor
canonic, președintele
Reuniunii.

Dr. Titus Malai
profesor, secretarul
Reuniunii.

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu Marți în 9 l. c. a plecat la Blaj, pentru a participa la Conferința Înaltului Cor episcopal român unit. care conferință a avut loc în 10 și 11 l. c., la Mitropolie. Dela Blaj, Prea Sfinția Sa s'a reîntors la reședință Joi în 11 l. c. seara.

Altar privilegiat. Altarul principal al Bisericii catedrale rom. unite din Oradea, este declarat de către Preafericitul Părinte Papa Piu XI. de altar privilegiat așa că ori de câte ori un preot mirean sau călugăr va celebra la acest altar principal Sf. Liturghie pentru sufletul oricărui credincios repausat în iubirea lui D-zeu, acel suflet să dobândească din tezaurul Bisericii indulgență plenară.

Literile Apostolice prin care altarul Bisericii noastre catedrale a fost împodobit cu acest special favor, s'au citit în Biserica catedrală din Oradea în ziua de 24 Febr. după ce Înalt P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, Episcop de Oradea a lămurit credincioșii prin o miezoasă și clară expunere a învățaturii Bis. despre indulgențe.

„Păstorul sufletesc“, vechea revistă de predici din Șimleul-Silvaniei reapare la Lugoj, cu programul unei reviste „de specială educație profesională a clerului în direcția popularizării științelor teologice și a unui reportaj complet asupra tot ce se întâmplă în biserica română catolică și în biserica mondială“. Apare bimensual având un comitet de redacție, iar Director responsabil pe mult apreciatul luptător al credinței Păr. Canonic Dr. Nicolae Brînzeu. Abonamentul: 200 lei anual. Cu D-zeu înainte!

O audiență istorică. Corpul diplomatic de pe lângă Sf. Scaun a prezentat în 9 Martie omagiile și mulțumirile Sale Suveranului Pontif prin decanul său Excel. Sa M. Carol Magalhaes de Azeredo, ambasadorul Braziliei, pentru comunicările ce Em. Sa Card. de Stat le făcuse corpului diplomatic în 7 Februarie, referitor la acordul subscris în 11 Februarie a. c. în palatul din Lateran. În vorbirea sa, ambasadorul a făcut istoricul „chestiune romane” arătând rolul fiecărui Papă; a mai arătat că prezența corpului diplomatic pe lângă Vatican, e o dovadă că Papa a fost totdeauna suveran. Sf. Părinte în răspunsul său a spus că audiența aceasta întrece pe toate celelalte prin importanța sa, căci după persoanele văzute ale membrilor acelui ilustru corp, se văd împărații, regii, prezenții, guvernele și popoarele pe cari îi reprezintă diplomații. Sf. Părinte a vorbit apoi despre garanțiile păcii recente cu Italia și despre rezultatele ei bune pentru Italia.

Moartea generalului Foch. Marele general Foch, învingătorul războiului mondial a încetat din viață în 20 Martie a. c. împărțit fiind cu secrete taine ale muribunzilor. A fost un mare general al țării sale, dar un bun ostaș al lui Hristos, Era catolic practicant. Un frate al său e Iezuit. Din pricina că era bun creștin, nu a fost numit dela început de comandant suprem al armatei franceze. În sfârșit, convingându-se toți despre calitățile lui alese, l-au pus în fruntea tuturor armatelor aliate. A primit cu încredere în Dumnezeu însărcinarea aceasta plină de răspundere și a secerat învingere strălucită.

De pe urma geniului său și poporul român a tras mare folos, deaceia ne alăturăm la jalea poporului francez, iar memoria lui va fi pururea binecuvântată între noi.

Asociația studenților români uniți din Oradea. Studenții români uniți de la Academia de drept din Oradea au ținut în ziua de 24 Febr. cr. adunarea generală de constituire la școala normală unită sub patronajul și prezidiul Excelenței Sale Episcopul Dr. Valeriu Traian Frentiu.

Depăce Excelența Sa deschise adunarea prin o înălțătoare cuvântare, în care a arătat scopul acestei adunări, urmă șirul oratorilor reprezentanți ai studențimii române unite din Cluj și Oradea. Au vorbit toți cu o însuflețire și convingere așa că momentele petrecute la aceasta adunare au fost o adevărată mângâiere sufletească, văzând elanul sfânt al tinerimii noastre pentru Hristos și Biserica. Mai ales a făcut o impresie de nedescris cuvântarea însuflețită patrunasă de puterea tainică a credinței adevărate ținută de venerabilul și neobositul luptător pentru neam și lege: Dr. G. Tripon, avocat în Cluj.

Dintre studenți au vorbit cu multă convingere dñii: Al. Mihuțiu preș. Asoc. stud. rom. unit Oradea; I. Socaciu preș. Asoc. stud. rom. uniți din Cluj; E. Nuțiu, secret. gen. As. stud. în Cluj; E. Mesaroș stud. din Cluj; V. Bondrea stud. lit. Cluj; I. Matei stud. în teol. Oradea; Gh. Coșarca, secret. gen. As. stud. Oradea; iar din partea intelectualilor laici din Oradea a luat cuvântul cu însuflețirea și verba-i cunoscută Dl. Dr. V. Gherman medic.

Corul stud. dela Academia teol. rom. unită din Oradea a cântat mai multe cântări de colorit religios executându-le cu o precizie și putere ce te înalță și te cucerește.

Să dea D-zeu ca acest început să fie încununat de succese strălucite pentru oțelirea vieții studențești în focul sacru al credinței adevărate și al curățeniei vieții sub scutul St. Bisericii române unite cu Roma. („Vestitorul”).

BIBLIOTECA DIN GHERLA.

SERIA I. PENTRU INTELECTUALI.

- Nr. 1. *Apararea Creștinismului prin Unirea Bisericilor*, studiu dogmatic, canonic, istoric, social, de actualitate, cu un Supliment: Porniri și mișcări de Unire cu Biserica Romei, din zilele noastre, mai ales la Români... 378 pagini, — format 8-o, prețul 140 Lei.
- Nr. 2. *Dumnezeu, Creatorul omii*, conferință filosofico-teologică, 62^{1/2} pagini, prețul 15 Lei.

SERIA II. PENTRU POPOR.

- Nr. 1. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*. Partea I. Ce este Biserica adevărată. Unitatea și vechimea ei. Cum s'au despărțit de Biserica Grecii și Protestanții. Ediția II. 108 pag., prețul 12 Lei.
- Nr. 2. *Datorințele creștinești ale bărbaților*. Barbatul Cap de familie, soț de căsătorie, părinte sau tată, 62 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 3. *Invățătură creștinească pentru femei*. Să se ferească de păcatele limbei, să nu se mânie; să-și împlinească datorințele ca soții de căsătorie și ca mame. Ediția II. 48 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 4. *Invățături pentru tinerii feciori*. Lupta împotriva diavolului, împotriva lumii, împotriva trupului. Cinstirea părinților, aducerea aminte de moarte, numărul păcatelor, 36 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 5. *Invățături creștinești pentru fetele fecioare*. Curățenia — virtute înaltă. Vrajmașii curățeniei, lupta împotriva vrăjmașilor acestora, 40 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 6. **Sub tipar:** *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*. Partea II. Biserica adevărată trebuie să fie: Una, Sfântă, Catolică și Apostolică. Singură Biserica Romei celei vechi are toate aceste semne ale adevăratei Biserici. Bisericile ortodoxe, protestante și Pocăiții nu întrunesc semnele adevăratei Biserici.

SERIA III. PENTRU PREOȚII-PĂSTORI SUFLETEȘTI.

- Nr. 1. *Manual de Cateheze practice*, pentru învățământul Religiei în clasele I și II din școala primară. Vol. I. Lecții metodice (18 lecții) pentru trimestrul I al anului școlar, 176 pagini în 8-o, prețul 50 Lei.
- Nr. 2. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. II. pentru trimestrul II (27 lecții practice) 184 pagini, prețul 60 Lei.
- Nr. 3. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. III pentru trimestrul III (15 lecții practice) 120 pagini, prețul 40 Lei.

Toate aceste cărți și broșuri — publicate de canonicul Dr. VICTOR BOJOR, se pot comanda dela **Librăria diecezană Gherla, județul Someș.**

Cel ce comandă deodată toți numerii din toate trei seriile, trimițând cu mandat poștal suma de **360 Lei**, va primi cărțile — scutite de porto postal.

La comande separate — de câteva exemplare, să se adaugă și porto postal, la broșurile mici — câte 2 Lei de exemplar, iar la cele mai mari câte 10 Lei.